

PRIMES

[7] ZPI inovācijas

Piedāvā

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

Pārskats

ZPI inovācijas

- ⊙ **Dažādu veidu inovāciju publiskie iepirkumi**
- ⊙ Inovācijas publiskais iepirkums (IPI) un Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā (PIPP)
- ⊙ Inovācijas 2014. gada iepirkumu direktīvās
- ⊙ Ieguvumi un izaicinājumi
- ⊙ Labās prakses piemērs

Inovāciju iepirkums

Ievadpiezīmes

- ⊙ Inovācijas nozīmē atrast jaunus un labākus veidus, kā kaut ko darīt
- ⊙ Ar iepirkumu, kas vērsts uz inovācijām, var atrast jaunus, videi saudzējošākus risinājumus (ZPI inovācijas)

Inovācija nozīmē

jauna vai būtiski uzlabotas preces, pakalpojuma vai procesa radīšanu, tai skaitā, bet neaprobežojoties, ražošanā, celtniecībā vai būvniecībā, mārketingā vai organizēšanā, ar mērķi atrisināt sabiedrībai aktuālus jautājumus.

Inovāciju iepirkums

Dažādi veidi

Inovatīvs iepirkums (iepirkuma process)

- ⊙ Jaunu paņēmieni vai metožu izmantošana iepirkumā.
- ⊙ Piemēram, TenderNed, Tender Electronic Daily, mikroiepirkums.

Iepirkums, kas vērsts uz inovācijām (kritēriji)

- ⊙ Tirgus dalībnieku mudināšana investēt inovācijās, kā arī pētniecībā un attīstībā.
- ⊙ Piemēram, funkcionālās specifikācijas.

Iepirkumu inovācijas (produkts)

- ⊙ Inovāciju iepirkumu organizēšana, viena vai vairākas valsts iestādes darbojas kā inovatīvu preču vai pakalpojumu pircējs.

Pārskats

ZPI inovācijas

- ⊙ Dažādu veidu inovāciju publiskie iepirkumi
- ⊙ **Inovācijas publiskais iepirkums (IPI) un Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā (PIPP)**
- ⊙ Inovācijas 2014. gada iepirkumu direktīvās
- ⊙ Ieguvumi un izaicinājumi
- ⊙ Labās prakses piemērs

Inovācijas publiskais iepirkums (IPI) un Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā (PIPP) (I)

Inovācijas publiskais iepirkums (IPI)

- Viena vai vairākas valsts iestādes darbojas kā inovatīvu preču vai pakalpojumu pircējs. Parasti vēl nav pieejams, pamatojoties uz plaša mēroga komercializāciju, un tas var iekļaut atbilstības izvērtējumu.

IPI piemērs:

Rhein Main-Neckar GmbH, Vācija

Bādene-Virtembergas, Reinlande-Pfalca un Hesenes Vācijā ir vienojušās par **četrus ugunsdzēsības kuģus** iepirkumu, lai cīnītos ar uguns nelaimēm, kas izceļas Reinas upes krastos. Kuģi ir piemēroti glābšanas misijām un citai palīdzībai, kas nepieciešama uz ūdens. Kuģi aprīkoti ar hidraulisku celtni, platformu un spēcīgām putu un ūdens ugunsdzēsības sistēmām. Pēdējos divus gadus Hesenes iestādes ir rūpīgi testējušas kuģu prototipu. Karlsrūe un Hānava savstarpēji dala iepirkuma izmaksas. Kuģi stāvēs gar upes krastu, nodrošinot optimālu pārklājumu.

Inovācijas publiskais iepirkums (IPI) un Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā (PIPP) (II)

Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā (PIPP)

- ⊙ Inovācijas publiskajā iepirkumā esoša pieeja, kas izstrādāta tieši iepirkumiem pētniecības un attīstības jomā.
- ⊙ Ja preces vai pakalpojumi, kas izstrādāti pētniecības un attīstības stadijā tiek iepirkti, tam jābūt balstītam uz atsevišķu iepirkuma procesu.

PIPP piemērs:

Stokholma, Zviedrija

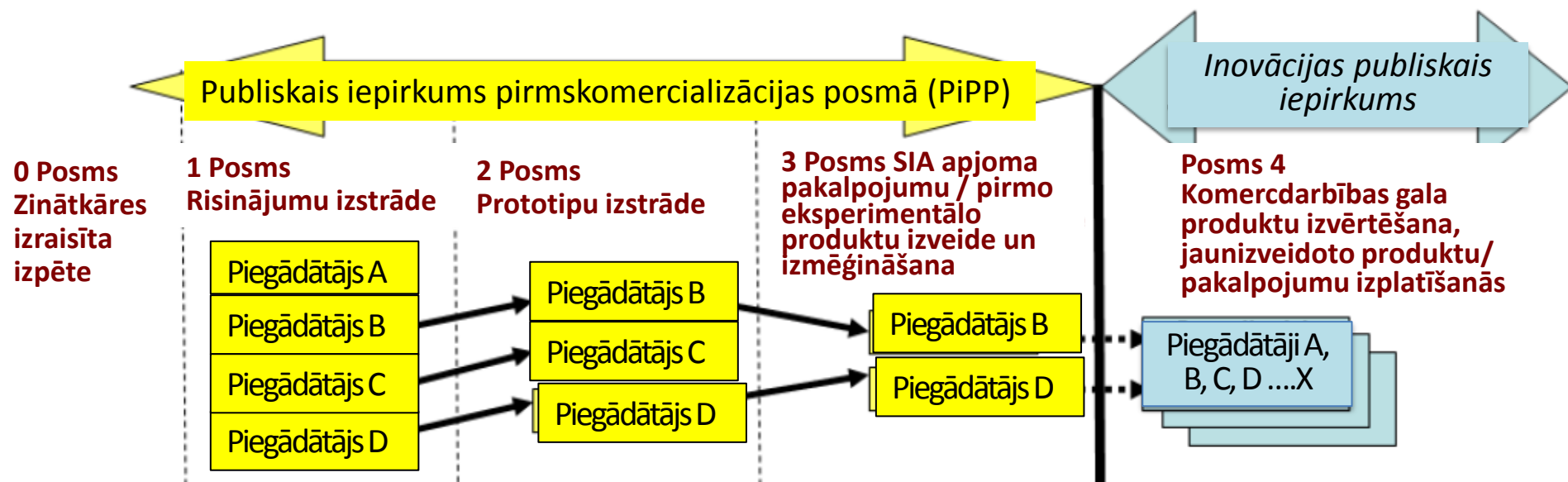
Zviedrijas galvaspilsēta piedzīvo strauju paplašināšanos, veidojot pieprasījumu pēc efektīvākiem pārvietošanās veidiem. Inovāciju konkursa "ITS Innovation Stockholm Kista" mērķis ir veicināt jaunu risinājumu attīstību **efektīvākai transporta infrastruktūras izmantošanai**. Projekts tika uzsākts 2012. gada rudenī kā pirmais Zviedrijas PIPP. Sākotnēji iepirkumā piedalījās 14 uzņēmumi un sešiem no šiem uzņēmumiem konkursa pirmajā stadijā tika piešķirtas līguma slēgšanas tiesības. 2013. gada rudenī tika izvēlēti trīs uzņēmumi, lai turpinātu piedāvāto risinājumu izstrādi konkursa otrās stadijas ietvaros. Gala risinājumu uzsākšana un komercializācija ir plānota 2014. gada rudenī.

Inovācijas publiskais iepirkums (IPI) un Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā (PIPP) (III)

Tirgus iespaidošana attiecībā uz inovatīviem risinājumiem

PIPP mērķtiecīgi veicina risinājumus konkrētām publiskā sektora vajadzībām, salīdzinot/apstiprinot inovatīvus risinājumus no dažādiem piegādātājiem

IPI kalpo kā pirmas klienta/ izmantotāja/ pirmais pircējs tikko tirgū ienākušiem inovatīviem komercdarbības risinājumiem

Pārskats

ZPI inovācijas

- ⊙ Dažādu veidu inovāciju publiskie iepirkumi
- ⊙ Inovācijas publiskais iepirkums (IPI) un Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā (PIPP)
- ⊙ **Inovācijas 2014. gada iepirkumu direktīvās**
- ⊙ Ieguvumi un izaicinājumi
- ⊙ Labās prakses piemērs

Inovācijas jaunajos iepirkumu tiesību aktos

2014. gada iepirkuma direktīvas

- ⊙ Procedūra inovatīva produkta, pakalpojuma vai būvdarbu izstrādei.
- ⊙ Sniedz iespēju valsts iestādēm organizēt iepirkumus, lai atrisinātu konkrētu problēmu, priekšlaicīgi iegūstot risinājumu (funkcionālie kritēriji).
- ⊙ Tirgū risinājumi vēl nav pieejami.
- ⊙ Partnerība inovāciju jomā sniedz iespēju pieņemt lēmumu par līguma slēgšanas tiesībām, ietverot pētniecības un attīstības posmus ar gatavo produktu vai pakalpojumu komerciālā apjoma ieguves palīdzību, iesaistot vienu vai vairākus tirgus dalībniekus (potenciālos piegādātājus) katrā no posmiem.

"Partnerība inovāciju jomā" (IP)

Iepirkumu direktīva 2014/24 (31. pants)

- ⊙ Procedūra inovatīva produkta, pakalpojuma vai būvdarbu izstrādei.
- ⊙ Sniedz iespēju valsts iestādēm organizēt iepirkumus, lai atrisinātu konkrētu problēmu, priekšlaicīgi iegūstot risinājumu (funkcionālie kritēriji), kamēr tirgū risinājumi vēl nav pieejami.
- ⊙ PIPP un partnerība inovāciju jomā ir divas alternatīvas pieejas, kas atbilst atšķirīgām vajadzībām un/vai situācijām,
- ⊙ Partnerība inovāciju jomā ir īsts publiskais iepirkums ar pilnīgām juridiskajām garantijām, kamēr publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā ir izņēmums un ir ārpus Direktīvas tvēruma.

"Partnerība inovāciju jomā"

Iepirkumu direktīva 2014/24 (31. pants)

- (1) **Konkurences posms** norisinās procedūras sākumā, kad tiek izvēlēts(-i) vispiemērotākais(-ie) partneris(-i), balstoties uz to spējām, prasmēm un cenu.
- (2) Partneris(-i) **izstrādās jaunus risinājumus**, kā noteikts, sadarbībā ar līgumslēdzēju iestādi. Šo pētniecības un attīstības posmu var iedalīt vairākās stadijās, kuru laikā partneru skaitu iespējams pakāpeniski samazināt, atkarībā no tā vai tie atbilst konkrētiem iepriekš noteiktiem kritērijiem.
- (3) Pēc tam partneris **piedāvā gala risinājumu** (komerciālā fāze).

Pārskats

ZPI inovācijas

- ⊙ Dažādu veidu inovāciju publiskie iepirkumi
- ⊙ Inovācijas publiskais iepirkums (IPI) un Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā (PIPP)
- ⊙ Inovācijas 2014. gada iepirkumu direktīvās
- ⊙ **leguvumi un izaicinājumi**
- ⊙ Labās prakses piemērs

IPI nepieciešamība

Sistemātiska ZPI ieviešana

- ⊙ Inovācijas publiskais iepirkums (IPI) tiek organizēts, ja viena vai vairākas valsts iestādes darbojas kā inovatīvu preču vai pakalpojumu pircējs.
- ⊙ Parasti tirgū vēl nav pieejami kā plašas izplatības, komerciālie produkti.

Karstumizturīgi formas tērpi

© Photo courtesy of nokhoog_buchachon by <http://www.freedigitalphotos.net>

Ūdeņraža autobusi

Energoefektīvas "zaļās" ēkas

Inovāciju iepirkums: ieguvumi

Paaugstināta ekonomiskā izaugsme

- ⊙ Pieprasījuma apmērs (piemēram, pirmais pircējs vai vadošais pircējs) var radīt izmaiņas tirgū, lai stimulētu ekonomiku un palielinātu uzņēmumu konkurētspēju nākotnes tirgos, radot jaunus uzņēmumus un palielinot nodarbinātības līmeni.

Labāki produkti un pakalpojumi

- ⊙ Tiešie labumi sabiedrībai kā valsts pakalpojumu izmantotājiem var būt rezultāts jaunu ideju radīšanai tirgū. Idejas attiecīgi vēlāk var efektīvāk un pilnvērtīgāk, kā arī lētāk realizēt.

Izaicinājumu, ar kuriem saskaras sabiedrība, risināšana

- ⊙ Zinātniskie un tehnoloģiskie sasniegumi var noslēgties ar IPI un PIPP procesiem. Šo procesu rezultāts var palīdzēt tikt galā ar galvenajiem izaicinājumiem, ar kuriem saskaras sabiedrība, piemēram, veselība un labklājība; pārtikas drošība, ilgtspējīga lauksaimniecība, tīra un efektīva enerģētikas nozare; ilgtspējīgs un integrēts transports; vai klimata izmaiņas un resursu efektivitāte.

Inovāciju iepirkums: izaicinājumi

- ⦿ Rīcība ar rezultātiem detalizētu aprakstu vietā.
- ⦿ Iepirkuma sagatavošana un pieprasījuma izmaksu norādīšana.
- ⦿ Skaidra nepieciešamo pienākumu sadale attiecībā uz, piemēram, atļaujām, intelektuālā īpašuma tiesībām (IĪT).
- ⦿ Mērķa saglabāšana, ja iesniegtie piedāvājumi būtiski atšķiras.
- ⦿ Apzināties savas prasības.
- ⦿ PIPP ir nepieciešama risku izvērtēšana.

Pārskats

ZPI inovācijas

- ⊙ Dažādu veidu inovāciju publiskie iepirkumi
- ⊙ Inovācijas publiskais iepirkums (IPI) un Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā (PIPP)
- ⊙ Inovācijas 2014. gada iepirkumu direktīvās
- ⊙ Ieguvumi un izaicinājumi
- ⊙ **Labās prakses piemērs**

Labās prakses piemērs: Cīrihe (I)

Augstas energoefektivitātes grīdas lampa

- ⊙ Būvniecības departaments nosaka "Vispārējos ekoloģiskos būvniecības kritērijus" kā minimālos kritērijus attiecīgajos iepirkumos.
  - Ilgtspējīgu būvniecības materiālu izmantošana.
  - Būvniecība bez šķēršļiem.
  - Iekštelpu gaisa kvalitātes uzraudzība.
- ⊙ 2002. gads: Projekts grīdas lampu izstrādei ar augstu energoefektivitātes standartu Minergie ®.
- ⊙ Pirmsiepirkuma posms:
  - Seminārs ar 27 ražotājiem.
  - 18 no 30 izstrādātajām grīdas lampām atbilst konkursa kritērijiem.

Klimata
mērķi

Izmaksu
efektivitāte

Inovācijas

Labās prakses piemērs: Cīrihe (II)

Inovāciju iepirkuma rezultāts

- ⊙ Jaunas augstas energoefektivitātes grīdas lampas tirgū.
- ⊙ Pretendenti izmanto jaunu tehnoloģiju arī citiem modeļiem.
- ⊙ Liela interese par jaunajām grīdas lampām privātajā sektorā (piemēram, bankas).
- ⊙ Puse no energopatēriņa, zemākas DCI, ergonomiski ieguvumi un zemāks elektromagnētiskais piesārņojums.
- ⊙ Ievērojams izmaksu ietaupījums Cīrihei.
- ⊙ Labas atsauces veiksmīgam konkursantam

Pārskats

ZPI inovācijas

- ⦿ Dažādu veidu inovāciju publiskie iepirkumi
- ⦿ Inovācijas publiskais iepirkums (IPI) un Publiskais iepirkums pirmskomercializācijas posmā (PIPP)
- ⦿ Inovācijas 2014. gada iepirkumu direktīvās
- ⦿ Ieguvumi un izaicinājumi
- ⦿ Labās prakses piemērs

Noderīgas interneta saites

- ⦿ **Inovāciju iepirkumu platforma:**
www.innovation-procurement.org
- ⦿ **Smart SPP:** www.smart-spp.eu/guidance
- ⦿ **Funkcionālo specifikāciju ceļvedis**
- ⦿ **Forward Committed Procurement**

